

BESKÆFTIGELSE 26. marts 2014

Fremgang på vej i dansk økonomi

Seks års dødvande i dansk økonomi ser nu ud til at blive erstattet af fremgang. Stemningsskiftet i dansk økonomi, der begyndte i sommeren 2013, har holdt ved, og der er nu flere tegn på, at det danske arbejdsmarked er i bedring. Vi har endnu ikke et selv bærende opsving i dansk økonomi, men vi tror på fremgang.

Kontakt

Chefanalytiker

Frederik I. Pedersen

☎ 33 55 77 10

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

☎ 50 73 71 34

✉ jk@ae.dk

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Frederik I. Pedersen
Chefanalytiker

Mikkel Harboe
Kommunikationschef

Vi har i begyndelsen af 2014 set nogle af de mest positive indikatorer for erhvervs- og forbrugertillid gennem krisen. Vi har samtidig set de laveste niveauer for varslede fyringer, siden krisen satte ind, ligesom antallet af jobopslag har været svagt stigende. Antallet af virksomhedskonkurser og tvangsauktioner er faldet og nærmer sig også niveauet fra før krisen satte ind.

Samtidig går det bedre i udlandet, hvorfor de danske eksportudsigter tegner positive. Et bedre arbejds- og boligmarked giver sammen med stemningsskiftet en forventning om, at forbrugs- og investeringslysten gradvist vender tilbage i dansk økonomi. Der er grund til optimisme.

Dansk økonomi er i dag robust. Vi har nu på femte år et overskud på betalingsbalancen på mere end 100 mia. kr. Vores udlandsgæld er vendt til en udlandsformue på 700 mia. kr. Den offentlige gæld er lille, og vi har langsigtede holdbare offentlige finanser.

De rekordstore overskud på betalingsbalancen vidner om et gigantisk privat opsparingsoverskud. Spejlbilledet af dette er, at forbrugs- og investeringstilbøjeligheden er lav. Der er således rigeligt med vækstkrudt i dansk økonomi, og der er et stort potentiale i at få mere gang i både privatforbruget og investeringerne herhjemme.

Netop den hjemlige efterspørgsel har været akilleshælen i dansk økonomi de senere år. Eksporten er vokset pænt gennem krisen og er nu tilbage på før-kriseniveau. Vi mangler her i 2014 for alvor at se stemningsskiftet blive omsat til øget forbrug og investeringer. Vi har tidligere set, at når stemningen vender blandt forbrugerne, reagerer det private forbrug positivt om end med nogen forsinkelse. Oven på en så lang og dyb krise, som vi har oplevet, kan det dog godt tage længere tid denne gang.

Vi forventer dog, at krisen nu synger på sidste vers. De positive indikationer på fremgang bakkes ligeledes op af topchefer fra danske virksomheder, der i både Børsen og Berlingske melder, at de er klar: De forventer flere ordrer og flere job.

I AE forventer vi en fremgang i dansk økonomi på 1,4 procent i år, der kan vokse til over 2 procent i 2015. Det er betydeligt bedre end det, vi har set de senere år, men er i historisk perspektiv langt fra prangende.

Omsættes de positive meldinger til en højere forbrugs- og investeringslyst herhjemme, så kan det dog komme til at gå langt bedre. Erfaringerne fra de seneste kriser viser, at når økonomien først vender, så går det typisk stærkt. De økonomiske hjul kan derfor for alvor accelerere, hvis den højere tillid for alvor slår igennem. Det vil ifølge AE's nye forårsprognose kunne give vækstrater, der ligner opgangstider. Sker det, vil det ligeledes betyde en beskæftigelsesfremgang på mere end 50.000 personer frem til og med 2015.

Selvom forudsætningerne for fremgang er til stede, så er der stadig betydelig risiko for, at dansk økonomi vil fortsætte i det økonomiske slæbespor, så de ellers positive tendenser på arbejdsmarkedet bremses. I det lys er det vigtigt, at finanspolitikken som planlagt underbygger væksten, og at den ikke strammes, før der er kommet ordentlig gang i vækst og beskæftigelse.

Det er således vigtigt at slå fast, at dansk økonomi endnu ikke er i, hvad der kan betegnes som et selv bærende opsving. Derfor er der brug for hver eneste milliard, der kan være med til at skubbe bag på vækst og beskæftigelse i dansk økonomi, indtil der kommer ordentlig gang i den private efterspørgsel og ikke mindst arbejdsmarkedet.

Gennem de senere år har de offentlige myndigheder, herunder ikke mindst kommunerne, brugt mindre end budgetteret. Vi skal ikke i 2014 og 2015 ende i en ny situation, hvor et offentligt underforbrug unødvendigt bremser vækst og beskæftigelse i dansk økonomi. Det er umuligt at styre Danmark fri af krisen, når forsigtighed eller spareprogrammer modarbejder vækst og beskæftigelse. Hvis ikke de offentlige myndigheder kan bruge de penge, der er budgetteret med, bør de uforbrugte midler inddrages og bruges på andre vækstskabende initiativer.

I forbindelse med den kommende vækstpakke bør man ligeledes se på tiltag, der belønner virksomheder, som investerer. For at sætte gang i investeringerne herhjemme kan vi forbedre virksomhedernes afskrivningsmuligheder. Det er langt mere målrettet end eksempelvis lettelser i selskabsskatten. Kan der findes yderligere råderum inden for de stramme finanspolitiske rammer, bør der sættes ind med at stimulere efterspørgslen. Det kan gøres ved at sætte ind med flere renoveringer i den almene sektor, der melder klar med nye projekter.

Vi har endnu ikke et selv bærende opsving i dansk økonomi, men vi tror på fremgang. Forbrugs- og investeringslysten holder lige nu nøglen til opsvinget. Vi skal understøtte de positive tegn og ikke gentage fejlen fra den såkaldte 'genopretningspakke' tilbage i 2010, hvor man fik kvalt opsvinget, før det var kommet ordentligt i gang i økonomien.

Debat-analyse bragt i Politiken d. 26. marts 2014